MAAELUMINISTEERIUM

Ringlussevõetud plastist toidupakendite nõuete hetkeseis

Külli Suurvarik
toiduohutuse osakond
Maaeluministeerium

Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfond: Euroopa investeeringud maapiirkondadesse

Toiduga kokkupuutuvate materjalide (TKM) nõuete raamistik

- **R1935/2004**
- R2023/2006
- Toiduseadus

- **R10/2011**
- **R282/2008**
- R1895/2005
- R2018/213
- R450/2009
- D84/500
- D2007/42

R – määrus
D – direktiiv
SML – migratsiooni piirnorm

TKMist ei tohi toitu erituda aineid ohtlikus koguses
Ettevõtja tõendab TKMi ohutust, esitab PTA-le majandustegevusteate

Piirangud teatud ainete kasutamise suhtes, nt luba, SML, tingimused kasutamisele

Määrus nr 10/2011 (nn plastimäärus)

- TKM plasti tootmisel kasutatavad ained
- Ainete lubamine
- Toitu eritumise piirnormid
- Katsetingimused
- Vastavusdeklaratsioon

Ei reguleeri ainete tootmismeetodeid

Ringlussevõetud plasti puhul on vaja arvesse võtta plasti kasutamisest (sh väärkasutus) tuleneva saastumise ohtu

Määrus nr 282/2008

Art 1-2 Sisu ja reguleerimisala, mõisted

Art 3 Rplastist materjalide ja esemete nõuded

Art 4 Rprotsessi lubamise tingimused

Art 5 Rprotsessi loa taotlemine ja EFSA arvamus

Art 6 Rprotsessi lubamine

Art 7 Loaga kaasnevad kohustused

Art 8 Rprotsessi loa muutmine, peatamine ja tühistamine

Art 9 Ühenduse register

Art 10 Ametlik kontroll

Art 11 Rplastist TKMi märgistamine

Art 12 VD ja tõendusdokumentide pidamine

Ringlussevõetud plastist materjale ja esemeid tohib viia turule ainult siis, kui need sisaldavad selle määruse alusel lubatud ringlussevõtuprotsessist pärinevat ringlusse võetud plasti.

Komisjon seab sisse **ühenduse registri** lubatud ringlussevõtuprotsesside kohta ja haldab seda.

Ametlik kontroll:
Audit: kas protsess vastab loale ja kas GMP määruse nõuded on täidetud

Vastavusdeklaratsioonil kinnitus:

- Protsess lubatud (+ nr)
- Protsess vastab nõuetele
- Kvaliteeditagamise süsteem on nõuetekohane

Mis nõuded praegu kehtivad? Üleminekuaeg

Määrus 282/2008

Ringlussevõetud plastist materjale ja esemeid tohib viia turule ainult siis, kui need sisaldavad selle määruse alusel lubatud ringlussevõtuprotsessist pärinevat ringlusse võetud plasti.

Ühenduse register lubatud ringlussevõtuprotsesside kohta

Ametlik kontroll:
Audit: kas protsess vastab loale ja kas GMP määruse nõuded on täidetud

Vastavusdeklaratsioonil kinnitus:

- Protsess lubatud (+ nr)
- Protsess vastab nõuetele
- Kvaliteeditagamise süsteem on nõuetekohane

Neid sätteid kohaldatakse alates ringlussevõtuprotsesside esimeste loaotsuste **vastuvõtmise kuupäevast**.

Kuni selle kuupäevani **jätkavad** liikmesriigid ringlussevõetud plastist materjale ja esemeid ning ringlussevõetud plasti käsitlevate kehtivate siseriiklike õigusaktide kohaldamist.

Loataotlusi üle 230,
kuid ühtki otsust ei ole tehtud

Uus määrus (NB! Praegu veel eelnõu)

- 6.12.2021 avalik konsultatsioon
- LRde arvamus 29.03.–01.04.2022
- 3-kuuline EP ja nõukogu menetlus
- KOM võtab määruse vastu
- Avaldamine Euroopa Liidu Teatajas
- Jõustumine - 20. päeval pärast avaldamist

Määrus nr 282/2008 tunnistatakse kehtetuks

Määruse ülesehitus

I osa - üldnõuded

- Kohaldamisala ja mõisted
- Rplasti turule viimine
- Plasti ringlussevõtu üldnõuded

II osa – ringlussevõtu tehnoloogiate hindamine ja lubamine

- Nõuded tehnoloogiatele ja nende sobivuse hindamine
- Ringlussevõtuprotsesside hindamine ja lubamine (kui vaja)

III osa – ringlussevõtukäitiste kontroll

- Register
- Ametlik kontroll
- Nõuetekohasust tõendav dokumentatsioon

IV osa – lõpusätted, sh üleminekusätted

I-III lisa

I lisa:
Loetelu sobivaks tunnistatud tehnoloogiatest
II lisa:
Nõuetele vastavuse seire kokkuvõtte vorm
III lisa:
Vastavusdeklaratsioonide vormid

Rplasti sisaldavaid valmismaterjale ja -esemeid tohib turustada, kui:

- vastavad määruse nr 10/2011 nõuetele (v.a VD)
- on toodetud kas:
  - sobiva ringlussevõtutehnoloogiaga (I lisas, + protsessile luba)
  - uue ringlussevõtutehnoloogiaga
- Ringlussevõtt ja valmismaterjali tootmine vastab üldnõuetele + täpsematele nõuetele
- Registris andmed:
  - ringlussevõtja, ringlussevõtukoha, saastest puhastamise seadmestiku kohta
  - lubatud ringlussevõtuprotsessi kohta
  - ringlussevõtusüsteemi + seda haldava ettevõtte, süsteemi märgise kohta
  - uue tehnoloogia kohta

Ringlusse-võtusüsteem!

Staatus registris ei tohi olla „peatatud“ ega „kehtetu“

Staatus registris ei tohi olla „peatatud“

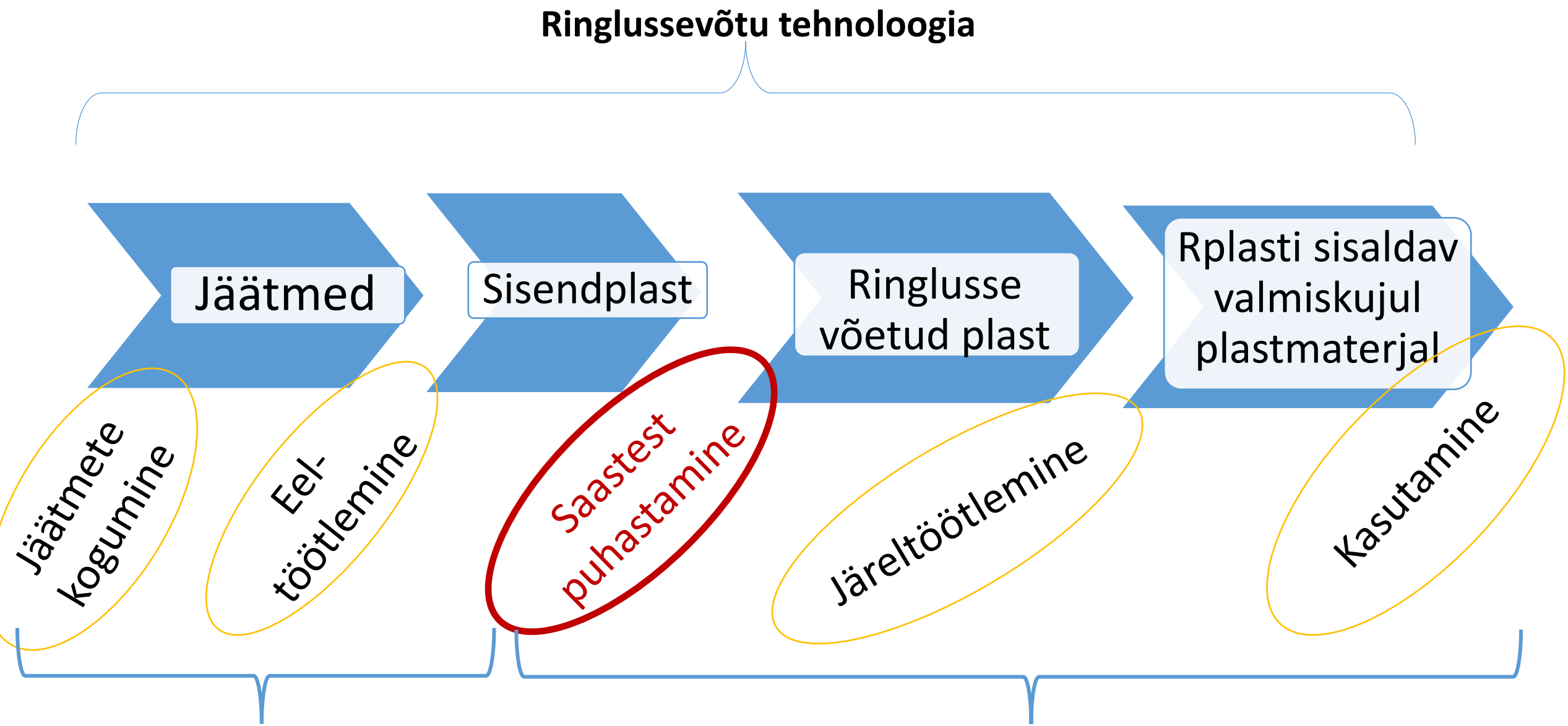
Ringlussevõtu tehnoloogia
Jäätmed
Sisendplast
Ringlusse võetud plast
Rplasti sisaldav valmiskujul plastmaterjal
Jäätmete kogumine
Eel-töötlemine
Saastest puhastamine
Järeltöötlemine
Kasutamine
Sertifitseeritud kvaliteedi tagamise süsteem
Kvaliteedi tagamise süsteem ei pea olema sertifitseeritud

NB! Mõisted

Ringlussevõetud materjali sisaldus

Saastest puhastamise protsessist saadud plast

+

Järeltöötlemine (nt lisatakse esmast plasti, lisaaineid, värvaineid)

Ei ole valmiskujul TKM

Ringlussevõetud plast

Valmiskujul TKM

Ringlussevõetud plastist materjal ja ese

	Määrus 282/2008	Eelnõukohane määrus
Ringlussevõtu liik	Mehaaniline ringlussevõtt	Mis tahes liiki ringlussevõtt*
Määratletud mõisteid	6	20
Rplasti protsessi/ tehnoloogia ohutuse hindamine	EL tasandil	EL tasandil (sobiv tehnoloogia) LR tasandil (uued tehnoloogiad)
Rplasti konteinerite märgistamine	Ei reguleeri	Reguleerib, määratleb esitatava teabe ja kirjasuuruse
Jäätmete kogumine	Ei reguleeri	Teatud juhtudel reguleeritud (sertifitseerimine)
Vastavus-deklaratsioon	Täpsustab plastimääruse kohast VD-d	Kindla struktuuriga

* Nõudeid ei kohaldata sellise ringlussevõtu suhtes, millest saadakse sellised ained, mis vastavad määruse 10/2011 nõuetele

	Määrus 282/2008	Eelnõukohane määrus
Ringlussevõetud materjali sisalduse esitamine tarbijale	Vabatahtlik, kuid kui on esitatud, siis järgida standardit ISO EN 14021	Ei reguleeri
Andmete säilitamine	Ei ole määratletud	Partii andmeid säilitatakse vähemalt 5 a
Registris esitatakse	Protsessi nimetus, loa valdaja andmed, protsessi lühikirjeldus, piirangud sisendplasti ja protsessi kohta, rplasti iseloomustus ja kasutustingimused, loa jõustumise kuupäev	Andmed uute tehnoloogiate ja nende arendajate kohta, lubatud protsesside, ringlussevõtusüsteemide, ringlussevõtjate, ringlussevõtu-rajatiste, saastest puhastamise seadmestiku jm kohta + lubatud protsessi ja seadmestiku staatus ja selle muutmise aeg

Sobivad ringlussevõtu tehnoloogiad

Loetletakse I lisas. Praeguse seisuga:

- PETi mehaanilise ringlussevõtu tehnoloogia (igale protsessile on vaja luba)

- Suletud ja kontrollitud ahelas toimuv ringlussevõtt (protsessidele ei ole luba vaja):
  - peab kasutama ringlussevõtusüsteemi
  - materjal puhastatakse ja vormitakse sama kujuga ja sama kasutusotstarbega esemeteks nagu ringlusse võetavad esemed
  - ei ole polümeerispetsiifiline
  - sisendplast ja ringlussevõetud plastist valmismaterjal peab vastama plastimääruse kõigile nõuetele

Uued tehnoloogiad

Arendaja peab esitama tõendid, selgitused, kirjeldused, kokkuvõtted ohutuse kohta enne sellest saadud materjali turustamist

Ringlussevõtja peab seiret tegema saaste vähendamise osas

- Seiretulemused tuleb avalikustada
- Tehnoloogia sobivuse hindamise võib algatada:
  - Komisjon
  - tehnoloogia arendaja

EFSA arvamus → **KOM otsus**

Positiivne otsus – tehnoloogia kantakse määruse I lisasse

Negatiivne otsus – tehnoloogiat ei käsitata uue tehnoloogiana

Ringlussevõtusüsteem

… on süsteem, mille abil lihtsustakse materjali kasutamist ja liigiti kogumist eesmärgiga vähendada/vältida nende saastumist ja seega saastest puhastamise vajadust

Sisendplastina kasutatakse plastist TKMi, mis kogutakse suletud ja kontrollitud ahelaga süsteemist, üldjuhul ei koguta tarbijatelt.

Haldamise eest vastutab üks ettevõte, andmed esitatakse registris

Ringlussevõtusüsteemis kasutatav rplastist ese:

- peab kandma süsteemispetsiifilist **märgis**t (esitatakse registris)
- üldjuhul ei tohi viia turule väljaspoole ringlussevõtusüsteemi

Ringlussevõtja registreerimine

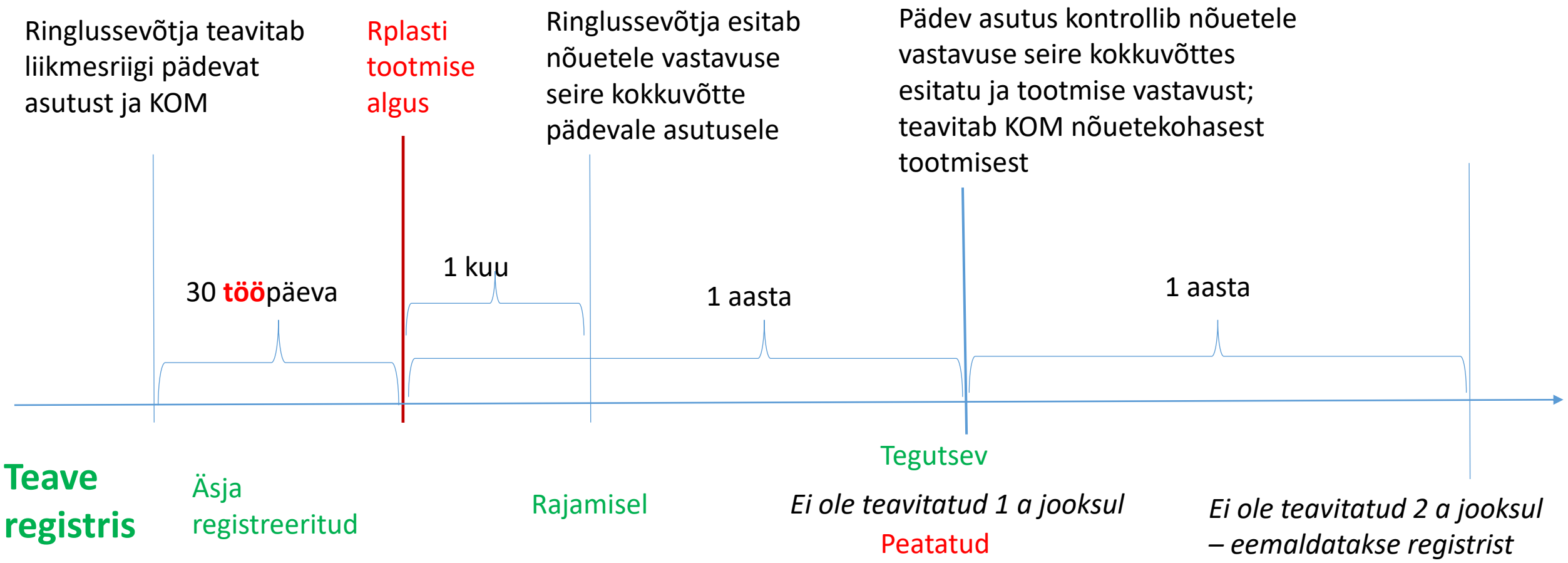

Mis andmed on registris?

- uue tehnoloogia nimetus, arendaja nimi ja aadress, URL
- lubatud ringlussevõtuprotsessi nimi, loa valdaja nimi ja aadress, + tehnoloogia, millel protsess põhineb
  - loa staatus (peatatud, tühistatud või kohaldatakse üleminekusätteid) ja staatuse muutmise viimane kuupäev
- ringlussevõtja ettevõtte nimi ja peakontori aadress
- saastest puhastamise seadmestik, tehnoloogia, asukoht
  - seadmestiku registreerimisstaatus (äsja registreeritud, rajamisel, töötav või peatatud) ja staatuse muutmise viimane kuupäev
- ringlussevõtusüsteemi nimi, märgis ning haldaja nimi ja aadress

Registris esitatakse kordumatud numbrid

- lubatud ringlussevõtu protsessi number – RAN
- ringlussevõtja number – RON
- saastest puhastamise seadmestiku number – RIN
- ringlussevõtusüsteemi number – RSN
- ringlussevõturajatise number – RFN
- uue ringlussevõtutehnoloogia number – NTN

Vastavusdeklaratsioon

Eraldi vormid

- ringlussevõtjale
- järeltöötlejale

CONVERTERS DECLARATION of COMPLIANCE with REGULATION (EU) 2022/XXXX					
I, the undersigned in section 4, declare in name of [ADD NAME OF CONVERTER] as identified in section 1.1, that the recycled plastic material identified in section 1.2 was produced in accordance with *[Regulation (EU) .../... PO please add reference to this Regulation]*. The recycled material to which this declaration applies is suitable for use in contact with food, provided it is used in accordance with the restrictions set out section 3 of this declaration, to which purpose I provided adequate instructions and labelling on the product. Hereby I declare that the contents of this declaration is correct to the best of my knowledge and in compliance with *[Regulation (EU) .../...PO please add reference to this Regulation]*					
Section 1 Identification					
1.1 Converter		1.2 Product with recycled plastic		1.3 Competent authority	
1.1.1 Name		1.2.1 Tradename / designation		1.3.1 Name	
1.1.2 Address		1.2.2 Batch No.		1.3.2 Address	
1.1.3 Country		1.2.4 Other info		1.3.3 Country/ region	
				1.3.4 Reg. number	

Section 2: Compliance			
2.1			
2.1.1	Origin of recycled plastic; RIN numbers or numbers		
2.1.2	Batch numbers recycled plastic from decontamination installation		
2.1.3	Maximum recycled content indicated by recycler (Part A, 3.1.1)		% w/w
2.1.4	Actual recycled content of this product		% w/w
2.1.5	Restrictions provided in the Declaration of compliance received from the recycler are met		☐
2.1.6	Addition of additives or starting substances	☐ Added additives or starting substances comply with Regulation (EU) No 10/2011	☐ No additions

Section 3: Instructions and information to users of the product			
3.2	Instructions to users further down the supply chain, including end users		
3.2.1	The product identified in section 1.2 is a: (tick as applicable; both may apply)	(A) a recycled plastic for further conversion stages	☐
		(B) a final plastic material or article suitable for contact with food without further processing.	☐
3.2.2	Type or types of food with which it is intended to be put in contact		
3.2.3	Time and temperature of treatment and storage in contact with the food		
3.2.4	The highest food contact surface area to volume ratio for which compliance has been verified		

3.2.5	List of added substances with migration limits; add rows as required. (note: FCM Number and specific migration limit ('SML') may not exist for certain substances)	FCM No.*	Other designation (CAS No., chemical name)	SML* (mg/kg food)
3.2.6	Other relevant information and instructions, including in accordance with points 7 and 9 of Annex IV of Commission Regulation (EU) No 10/2011[1]			
3.2.7	The recycled plastic to which this declaration applies is contained in a layer in a multi-layer material or article subject respectively to Articles 13 or 14 of Regulation (EU) No 10/2011 that contains plastic manufactured in accordance with that Regulation in another layer or layers. A separate declaration of compliance in accordance with Article 15 of that Regulation regarding that layer or those layers is available and must be taken into account.			☐
Section 4: Signature				
4.1 Signature and company stamp				
4.2 Name of person signing				
4.3 Role/position of person signing				
4.4 Date and place				

Üleminekureeglid

Ringlussevõtuprotsessid, mis kasutavad **sobivat** tehnoloogiat ja mille kohta loataotlus:

- **on esitatud määruse 282/2008 alusel**
- **esitatakse 9 kuu jooksul** alates uue määruse jõustumisest

} materjali tohib turule viia seni, kuni loaotsus on tehtud

- Rprotsessid, mis kasutavad muud tehnoloogiat – materjali tohib jätkuvalt turule viia 9 kuu jooksul pärast määruse jõustumist
- Uus tehnoloogia – arendaja peab esitama nõutu 6 kuu jooksul pärast määruse jõustumist
- Toidukäitlejad tohivad toidu pakendamiseks kasutada **seaduslikult turule viidud** valmismaterjali kuni varude lõppemiseni

Üleminekureeglid
Ringlussevõetud plast funktsionaalse tõkkekihiga taga

- Arendaja esitab KOM ja pädevale asutusele 6 kuu jooksul pärast määruse jõustumist:
  - saastest puhastamise ja järeltöötlemise seadmestiku andmed
  - tõendid funktsionaalse tõkkekihi tõhususe kohta

- Ringlussevõtjad, järeltöötlejad peavad ühinema konsortsiumiks, assotsiatsiooniks, kes tegutseb arendajana

- Võimalik vähendada katsete tegemist

MAAELUMINISTEERIUM

Tänan tähelepanu eest!

Külli Suurvarik

625 6570

kylli.suurvarik@agri.ee